

Zapotrzebowanie rynku pracy na pracowników według zawodów w 2021 r.

31.08.2021 r.

Sprzedawca

Zawód cieszący się największym popytem w 2021 r.

W pierwszym kwartale 2021 r. w Polsce podmioty gospodarki narodowej (jednostki macierzyste lub lokalne) zatrudniające co najmniej 1 osobę poszukiwały w celu zatrudnienia 423,9 tys. pracowników, a w planach przyjąć na pozostałe kwartały roku – kolejne 598,7 tys. Do końca roku planowano 118,1 tys. zwolnień pracowników.

Badanie zapotrzebowania rynku pracy na pracowników według zawodów koncentruje się na stronie popytowej, formułowanej przez podmioty gospodarki narodowej. W tym ujęciu podaż jest kształtowana przez ludność aktywną zawodowo posiadającą określone kwalifikacje zawodowe. W badaniu została wykorzystana obowiązująca klasyfikacja zawodów i specjalności¹, która jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym wykazem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Struktura klasyfikacji oparta jest na systemie pojęć, gdzie zawód oznacza zestaw zadań wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wymagających kompetencji nabytych w toku uczenia się lub praktyki. Specjalność obejmuje część zawodu, wymagającą dodatkowych kompetencji. Wynik grupowania poszczególnych zawodów i specjalności tworzy grupy elementarne, te z kolei w bardziej zagregowane grupy średnie, duże i wielkie. Grupy są opatrzone symbolem cyfrowym: grupy wielkie – symbol jednocyfrowy, grupy duże – symbol dwucyfrowy, grupy średnie – symbol trzycyfrowy, grupy elementarne – symbol czterocyfrowy, zawód lub specjalność – symbol sześciocyfrowy.

Zapotrzebowanie rynku pracy na pracowników według zawodów będzie badane cyklicznie co 3 lata metodą reprezentacyjną w jednostkach zatrudniających przynajmniej 1 osobę. Niniejsze opracowanie przedstawia wyniki pierwszej edycji badania przeprowadzonej w 2021 r.

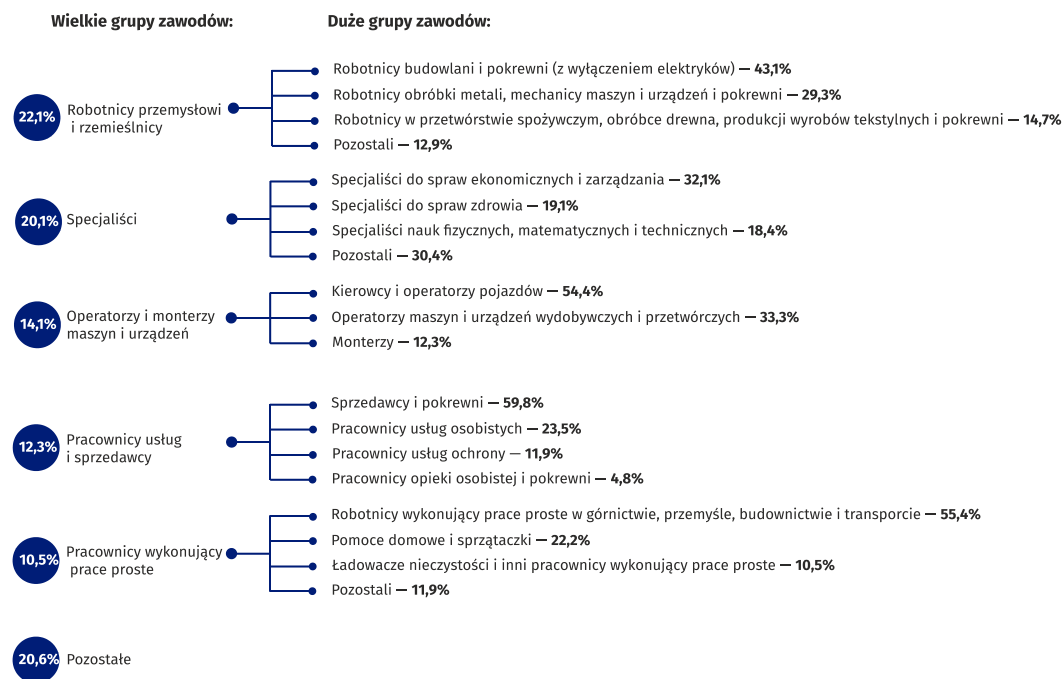
Poszukiwani pracownicy

Wśród badanych jednostek ponad 20% wykazało, że w pierwszym kwartale 2021 r. poszukiwało pracowników. Łącznie w jednostkach tych **poszukiwano 423,9 tys.** pracowników. Biorąc pod uwagę wielkie grupy zawodów można zauważyć, że najczęściej poszukiwaną grupą byli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. W tej wielkiej grupie zawodów ponad 43% stanowiły oferty pracy dla robotników budowlanych i pokrewnych.

Kolejną wielką grupą wśród poszukiwanych zawodów byli specjaliści, w tym głównie do spraw ekonomicznych i zarządzania.

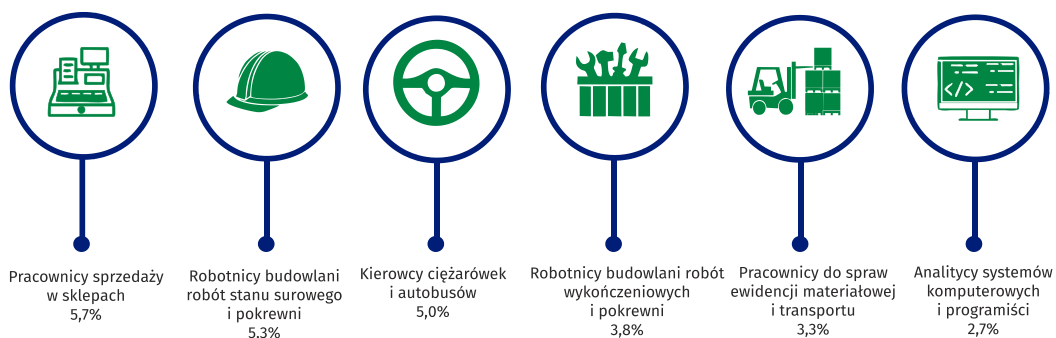
¹ [Klasyfikacja zawodów i specjalności](#)

Graf 1. Struktura poszukiwanych pracowników według wielkich i dużych grup zawodów w pierwszym kwartale 2021 r.

Bardziej szczegółowy poziom klasyfikacji zawodów i specjalności, tj. średnich grup zawodów pozwala wskazać, że w pierwszym kwartale 2021 r. istniało duże zainteresowanie pracownikami sprzedaży w sklepach.

Graf 2. Najczęściej poszukiwani pracownicy według średnich grup zawodów w pierwszym kwartale 2021 r.

Poszukiwani do pracy w tej grupie zawodów stanowili niemal 6% wszystkich poszukiwanych pracowników. Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni oraz kierowcy ciężarówek i autobusów stanowili po około 5% poszukiwanych pracowników w analizowanym okresie. Natomiast najbardziej szczegółowe ujęcie zawodów pozwala wskazać, że w pierwszym kwartale 2021 r. największy popyt występował na:

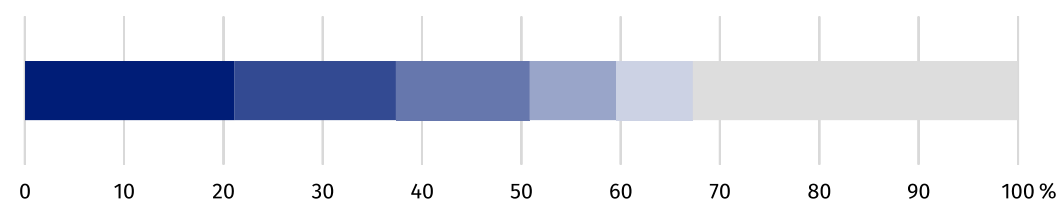
- sprzedawców;
- magazynierów;
- kierowców ciągnika siodłowego;
- kierowców samochodu ciężarowego;
- pomocniczych robotników budowlanych;
- pozostałych pracowników obsługi biurowej;
- pielęgniarki.

Biorąc pod uwagę rodzaj działalności można zauważyć, że w pierwszym kwartale 2021 r. największy popyt na pracowników dotyczył podmiotów w sekcji przetwórstwo przemysłowe oraz

handel; naprawa pojazdów samochodowych^A. Łącznie jednostki zaliczane do tych sekcji poszukiwały ponad 37% wszystkich poszukiwanych pracowników.

Pod pojęciem jednostek sprawozdawczych rozumie się podmioty gospodarki narodowej lub ich jednostki lokalne, od których zbiera się dane statystyczne

Wykres 1. Struktura poszukiwanych pracowników według sekcji PKD w pierwszym kwartale 2021 r.

Sekcje PKD:

- Przetwórstwo przemysłowe (C)
- Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A (G)
- Budownictwo (F)
- Administrowanie i działalność wspierająca^A (N)
- Transport i gospodarka magazynowa (H)
- Pozostałe

Wśród wielkich grup zawodów najbardziej poszukiwani byli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (93,6 tys.) oraz specjaliści (85,0 tys.). Robotników przemysłowych i rzemieślników poszukiwano przede wszystkim w budownictwie, gdzie pracownicy w tej wielkiej grupie zawodów stanowili ponad 2/3 spośród 57,0 tys. poszukiwanych w pierwszym kwartale pracowników w tej sekcji. Wśród 89,6 tys. poszukiwanych pracowników w sekcji przetwórstwo przemysłowe dużą część stanowili również robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – około 40%. Z kolei specjalistów poszukiwano głównie w sekcjach: opieka zdrowotna i pomoc społeczna (15,2 tys.); informacja i komunikacja (13,8 tys.) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (12,4 tys.). W każdej z tych sekcji udział specjalistów wśród poszukiwanych pracowników sięgał nawet do 3/4. Specjaliści stanowili ponad połowę poszukiwanych pracowników także w sekcjach edukacja; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

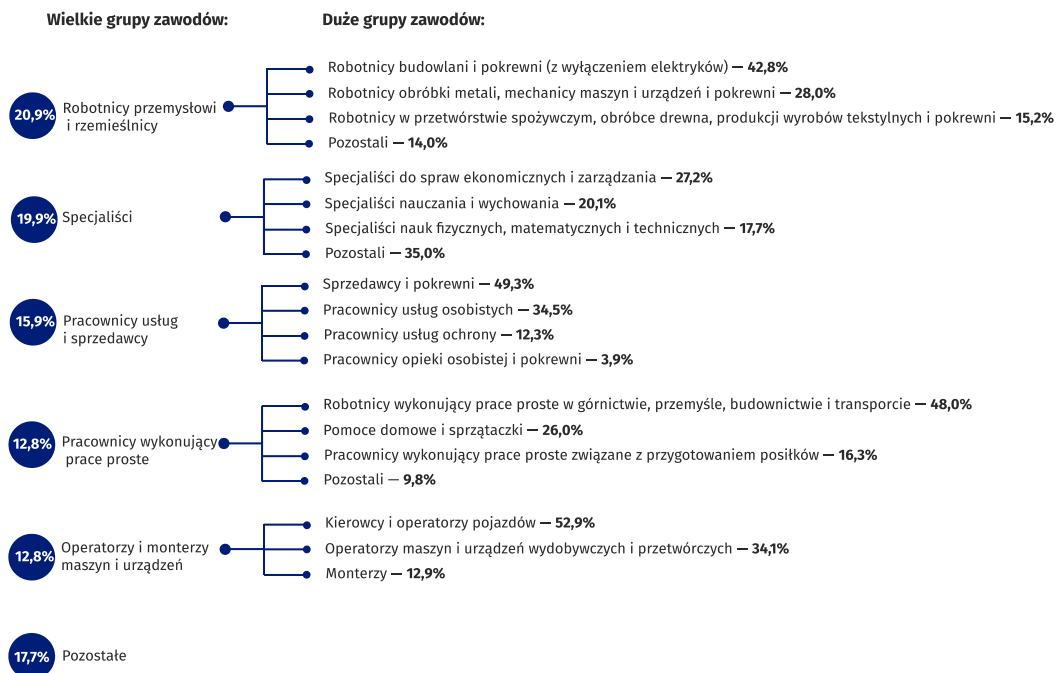
Warto podkreślić, że niemal 80% ogólnej liczby poszukiwanych pracowników w sekcji zakwaterowanie i gastronomia stanowili pracownicy zaliczani do dwóch wielkich grup zawodów: pracownicy usług i sprzedawcy oraz pracownicy wykonujący prace proste.

Planowane przyjęcia i zwolnienia

Badanie zapotrzebowania rynku pracy na pracowników według zawodów pozwala także na analizę planowanych rotacji zatrudnienia w kolejnych trzech kwartałach 2021 r.

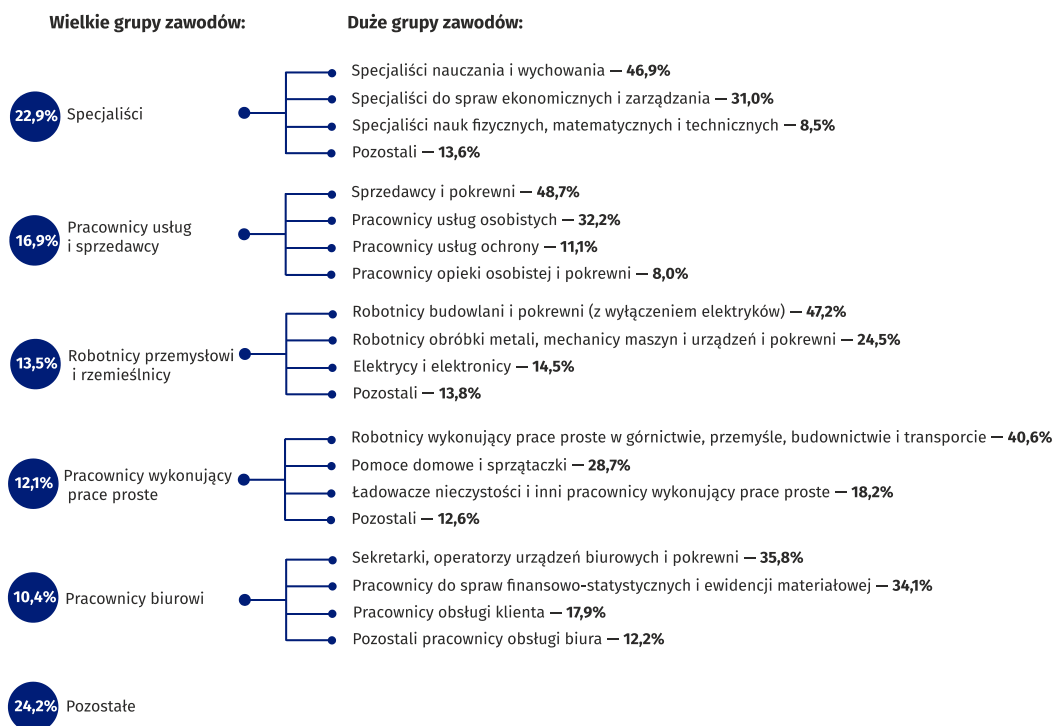
Zebrane dane wskazują, że od 1 kwietnia do końca 2021 r. **planowanych** było **598,7 tys. przyjęć do pracy**. Pod względem wielkich grup zawodów struktura planowanych przyjęć do pracy była zbliżona do struktury poszukiwanych pracowników według zawodów w pierwszym kwartale 2021 r. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz specjaliści to wielkie grupy zawodów, które stanowiły około 41% planowanych przyjęć pracowników do końca 2021 r.

Graf 3. Struktura planowanych przyjęć pracowników według wielkich i dużych grup zawodów w okresie od 1 kwietnia do końca 2021 r.

Sposobem na dopasowywanie potrzeb zatrudnieniowych w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym są zwolnienia pracowników. Podmioty zatrudniające pracowników **planowały** od drugiego do czwartego kwartału 2021 r. **zwolnić 118,1 tys. osób**. Liczba planowanych zwolnień była 5-krotnie mniejsza niż planowanych przyjęć. Biorąc pod uwagę wielkie grupy zawodów, z zebranych w badaniu danych wynika, że niemal 23% wszystkich planowanych zwolnień odnosiło się do zatrudnionych w grupie zawodów specjalistów.

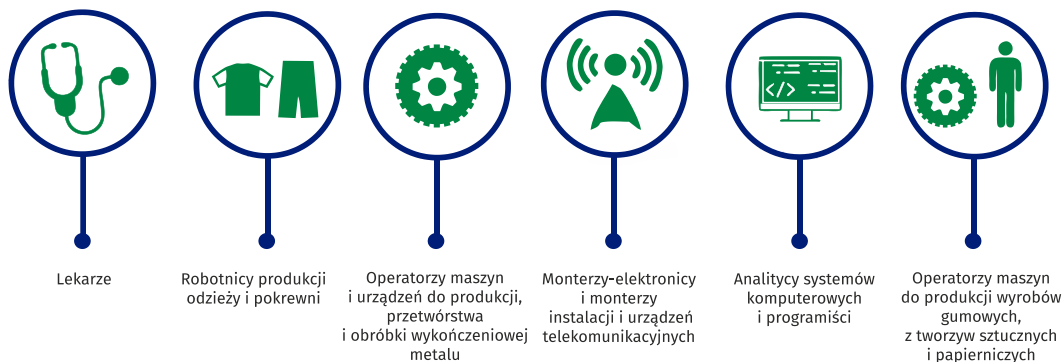
Graf 4. Struktura planowanych zwolnień pracowników według wielkich i dużych grup zawodów w okresie od 1 kwietnia do końca 2021 r.

Jedną z miar planowanej rotacji zatrudnienia może być iloraz liczby planowanych przyjęć oraz liczby planowanych zwolnień. Przeprowadzona pod tym kątem analiza wskazuje, że w kolejnych trzech kwartałach 2021 r. we wszystkich wielkich grupach zawodów planowano więcej przyjęć aniżeli zwolnień. Taka przewaga miała miejsce także w zdecydowanej większości średnich grup zawodów. Najwyższą wartość ilorazu analizowanych składowych w średnich grupach zawodów uzyskano dla lekarzy – planowane przyjęcia 27-krotnie przewyższały planowane zwolnienia.

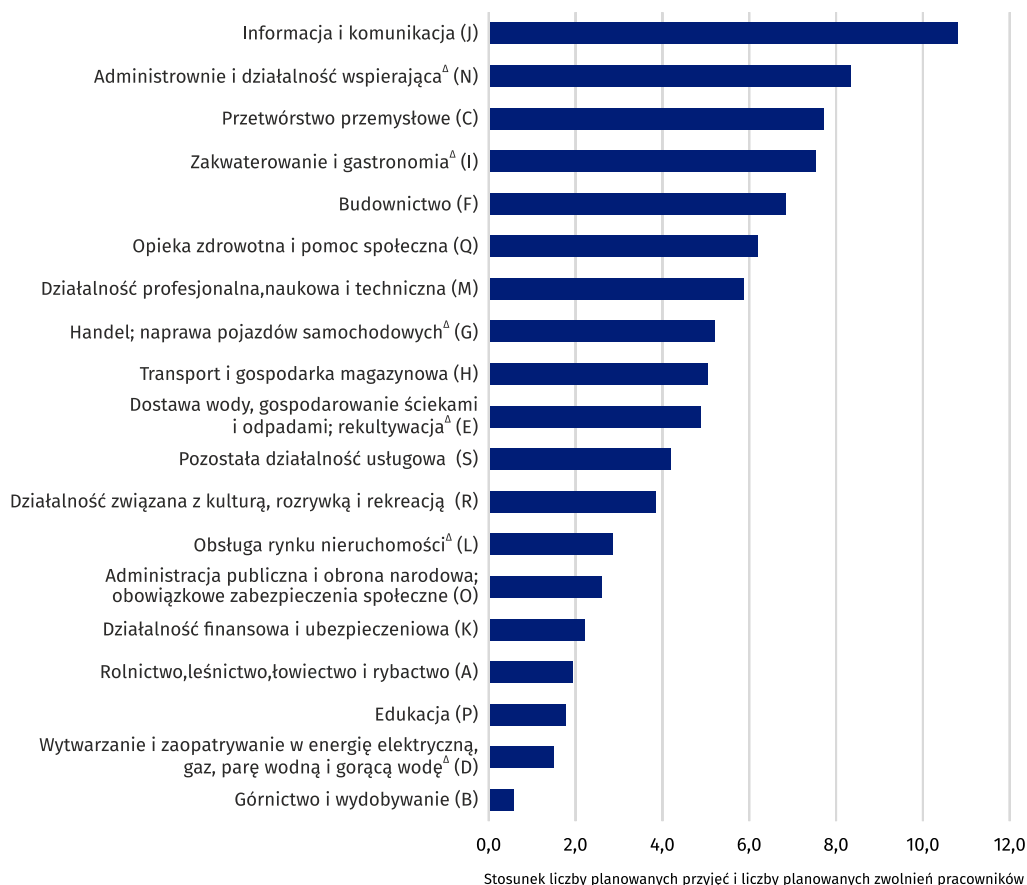
W Polsce do końca 2021 r. planuje się ponad 5-krotnie więcej przyjęć do pracy niż zwolnień

Graf 5. Średnie grupy zawodów z najwyższymi wartościami ilorazu liczby planowanych przyjęć i liczby planowanych zwolnień w okresie od 1 kwietnia do końca 2021 r.

W pozostałych wymienionych na grafie 5 grupach zawodów omawiany iloraz planowanych przyjęć i zwolnień pracowników oscylował wokół wartości 20-22. Oznacza to, że średnio na 1 zwolnionego planowano przyjmując 20-22 nowych pracowników.

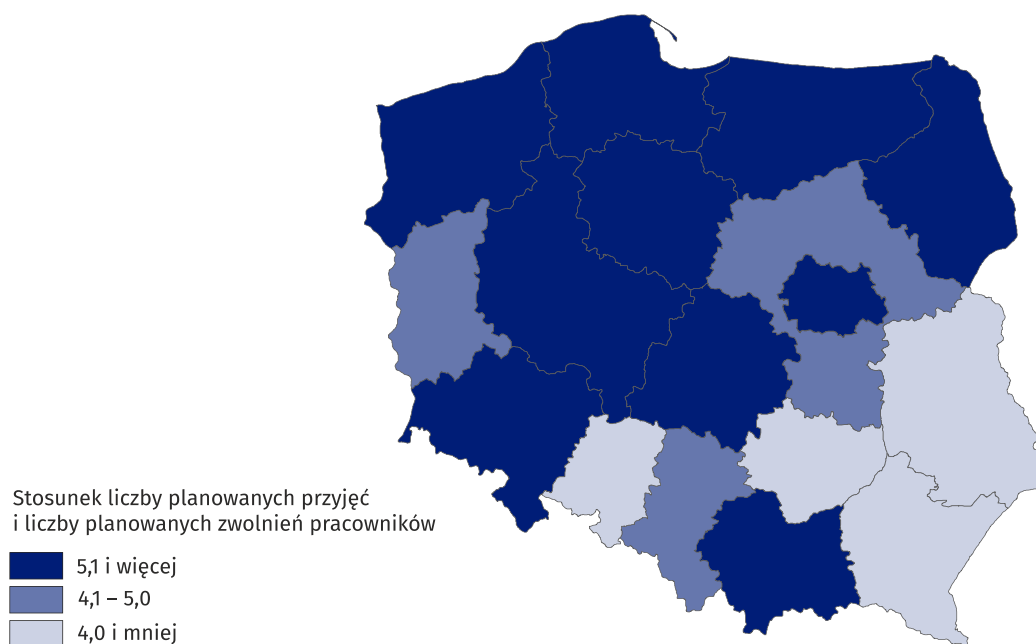
Wykres 2. Iloraz liczby planowanych przyjęć i liczby planowanych zwolnień w okresie od 1 kwietnia do końca 2021 r. według sekcji PKD

Przewaga planowanych od kwietnia do końca 2021 r. przyjęć nad zwolnieniami wystąpiła we wszystkich sekcjach PKD. Najwyższa dotyczyła sekcji informacja i komunikacja, gdzie na jedno planowane zwolnienie planowano około 11 przyjęć. Przewaga tych planowanych ruchów kadrowych dotyczyła głównie grupy specjalistów (wielka grupa zawodów).

W części sekcji przewidywane w ostatnich trzech kwartałach 2021 r. przyjęcia i zwolnienia miały zbliżoną strukturę według wielkich grup zawodów. Taka sytuacja miała miejsce np. w sekcji edukacja oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa. W obydwu sekcjach zasadniczy ruch pracowników dotyczył specjalistów.

Mapa 1. Iloraz liczby planowanych przyjęć i liczby planowanych zwolnień w okresie od 1 kwietnia do końca 2021 r. według regionów (NUTS 2016)

Przewagę planowych przyjęć nad planowanymi zwolnieniami odnotowano również we wszystkich regionach, przy czym nieco mniejsza skala planowanych rotacji cechowała regiony południowo-wschodniej części kraju. Najwyższa, bo około 6-krotna przewaga planowanych przyjęć do pracy nad zwolnieniami wystąpiła w regionie małopolskim i wielkopolskim.

Przedstawiona powyżej analiza nie wyczerpuje tematu zapotrzebowania rynku pracy na pracowników według zawodów, sygnalizuje jedynie podstawowe tendencje w tym zakresie. W sytuacji dokonujących się zmian na rynku pracy i obserwowanego niedopasowania popytu i podaży pracy według struktury zawodów istotne jest dalsze badanie i analizowanie tego zjawiska. Zbierane dane będą mogły być wykorzystywane na potrzeby oceny bieżącego oraz przyszłego popytu na określone zawody, z uwzględnieniem potrzeb pracodawców oraz instytucji prowadzących kształcenie.

Aby umożliwić samodzielną analizę wyniki badania zostały załączone w arkuszu kalkulacyjnym. Przy analizie i publikowaniu danych z badania Zapotrzebowanie rynku pracy na pracowników według zawodów należy wziąć pod uwagę ograniczenia wynikające z reprezentacyjnej metody badania.

W opracowaniu zastosowano skrócone nazwy sekcji PKD, oznaczając skróty znakiem „Δ”. Pełne nazwy dostępne są na stronie GUS pod adresem: <http://stat.gov.pl/Klasyfikacje/>

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Bydgoszczy
Dyrektor dr Wiesława Gierańczyk
Tel: 52 366 93 90

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Zapotrzebowanie rynku pracy na zawody z systemu szkolnictwa zawodowego](#)